

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania Z. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

o wypłatę emerytury,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu
18 października 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 3 listopada 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od odwołującej się na rzecz organu rentowego
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 3 listopada 2016 r., III AUa [...] oddalił apelację Z. K. (wnioskodawczynie) od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 25 lutego 2016 r., VI U [...] oddalającego odwołanie od decyzji odmawiającej wnioskodawczynie wypłaty emerytury za okres od 22 listopada 2012 r. do 31 grudnia 2014 r. na podstawie art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm., dalej jako ustawa emerytalna).

Wnioskodawczynie zaskarżyła powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości. Wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

ze względu na jej oczywistą zasadność oraz występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Uzasadnieniem tak sformułowanego wniosku jest konieczność dokonania interpretacji normy prawnej zawartej w art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, która rodzi poważne wątpliwości przede wszystkim w aspekcie, czy wyrażona w nim ogólna zasada wypłaty świadczeń ma zastosowanie w szczególnym wypadku, jakim jest zawieszenie.

W odpowiedzi na skargę organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia do rozpoznania, o jej oddalenie. Organ rentowy wniósł także o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika, by skarga była oczywiście uzasadniona. Aby powołana przesłanka przyjęcia skargi do merytorycznego rozpoznania została spełniona, skarżący musi wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2016 r., V CSK 143/16, LEX nr 2135552). W niniejszej sprawie wskazane wymogi nie zostały spełnione. Wstępna analiza ustalonego, niespornego zresztą stanu faktycznego, i tym samym także czynności podjętych przez organ rentowy, nie prowadzi do wniosku, jakoby organ dopuścił się działania sprzecznego z prawem.

Z. K. nabyła prawo do emerytury decyzją z dnia 9 stycznia 2009 r. od 1 listopada 2008 r. i w związku z kontynuowaniem zatrudnienia - zgodnie z obowiązującym w dacie nabycia prawa do świadczenia przepisem art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej - wypłata emerytury wnioskodawczyni podlegała zawieszeniu. Ubezpieczona nie złożyła wniosku o wypłatę świadczenia aż do dnia 30 stycznia

2015 r. W dniu 19 lutego 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 169, dalej jako ustawa). Do dnia wejścia w życie tej ustawy Oddziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie miały podstaw prawnych do wydawania decyzji w sprawach, które reguluje ustawa. W świetle art. 2 ustawy emerytura, o której mowa w art. 1, tj. za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r., przysługuje emerytowi, który spełnia łącznie następujące warunki: nabył prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r.; jego prawo do emerytury zostało zawieszone na podstawie przepisów określonych w art. 1 w związku z kontynuowaniem przez niego po dniu 30 września 2011 r. zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Wypłata zawieszona (jedynie w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r.) emerytury następuje na wniosek emeryta (art. 7 ust. 1 ustawy). Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na wniosek skarżącej z dnia 30 stycznia 2015 r. podjął wypłatę zawieszoną w okresie od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. emerytury z należnymi odsetkami. Zgodnie z treścią art. 129 ustawy emerytalnej, świadczenie wypłaca się od dnia powstania prawa do tego świadczenia, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Zasada zawieszenia wypłaty świadczenia emerytalnego w przypadku kontynuowania zatrudnienia, obowiązująca w dacie nabycia prawa do emerytury przez skarżącą na mocy art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej (uchylonego 8 stycznia 2009 r.), obowiązuje także obecnie i obowiązywała w okresie, którego dotyczy żądanie wnioskodawczyni.

W przepisach emerytalno-rentowych brak unormowań, które pozwalałyby na wypłacenie wyrównania emerytury za okres wcześniejszy (przed datą wystąpienia z wnioskiem o podjęcie świadczenia). Stąd też konieczność uchwalenia szczególnej ustawy celem wypłacenia uprawnionym świadczeń emerytalnych w okresie 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. Jak bowiem wskazuje się w orzecznictwie, ustalenie prawa do świadczenia przez stwierdzenie spełnienia jego warunków nie odpowiada przyznaniu świadczenia. Jeżeli zatem przesłanki

uprawniające do świadczenia zostały spełnione przed datą złożenia wniosku o to świadczenie, to jego przyznanie nie może nastąpić wcześniej niż od miesiąca, w którym ten wniosek zgłoszono (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2017 r., II UK 377/16, LEX nr 2376895). Wnioskodawczyni złożyła wniosek o podjęcie wypłaty świadczenia w dniu 30 stycznia 2015 r., stąd w świetle art. 129 ustawy emerytalnej organ rentowy podjął wypłatę emerytury od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, tj. od 1 stycznia 2015 r. W powołanych regulacjach nie ma więc podstaw do wypłaty skarżącej świadczenia za sporny okres.

Skarżąca powołała się także na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Nie zostało ono jednakże sformułowane w sposób niebudzący wątpliwości - uzasadnienie wniosku dotyczy jednocześnie dwóch przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania. Przyjmując jednak, że chodzi o „konieczność dokonania interpretacji normy prawnej zawartej w art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, która rodzi poważne wątpliwości przede wszystkim w aspekcie, czy wyrażona w nim ogólna zasada wypłaty świadczeń ma zastosowanie w szczególnym wypadku, jakim jest zawieszenie”, wskazać należy, że tak sformułowane zagadnienie nie posiada waloru istotności w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wskazana norma prawna ma jasne brzmienie, a wątpliwości wyrażone przez skarżącą wydają się wynikać z niedostatecznego zrozumienia przez nią podstaw zapadłej wobec niej decyzji organu rentowego i pojęcia zawieszenia prawa do emerytury, a nie z faktycznych niejasności, które należałoby rozstrzygnąć orzeczeniem Sądu Najwyższego.

Odnosząc się do dalszej części uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zważyć należy, iż - jak już wyżej wskazano - działanie organu rentowego nie było niezgodne z prawem, a więc także nie pozbawiło ubezpieczonej ochrony prawnej wynikającej z konstytucyjnej zasady ochrony praw nabytych. Sama zaś problematyka zawieszenia prawa do emerytury ze względu na kontynuowanie stosunku pracy w odniesieniu do ubezpieczonych, którzy nabyli prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2009 r. była już przedmiotem orzeczeń Sądu Najwyższego, który stoi na stanowisku, że zastosowanie art. 103a ustawy o emeryturach rentach z Funduszu ubezpieczeń Społecznych wobec emerytów,

którzy nabyli prawo do emerytury przed tą datą, to jest pod rządami art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, nie narusza zasady niedziałania prawa wstecz, zasady ochrony praw nabytych ani zasady zaufania obywateli do Państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikających z art. 2 Konstytucji RP, co było sednem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., K 2/12 (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2014 r., I UK 46/14, Legalis nr 742610).

Mając powyższe na względzie, należało orzec jak w sentencji.